Roll No.												Serial No. of Q. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 54] [ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

Total No. of Questions : 54] [Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 67-S **ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ**

Code No. : 67-S **Subject : Third Language — SANSKRIT**

तृतीय भाषा – संस्कृतम्

ದಿನಾಂಕ : 25. 06. 2012] [Date : 25. 06. 2012

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-15 ರವರೆಗೆ] [Time : 09-30 A.M. to 12-15 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 100] [Max. Marks : 100

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks
1.		12.		23.		34.		45.	
2.		13.		24.		35.		46.	
3.		14.		25.		36.		47.	
4.		15.		26.		37.		48.	
5.		16.		27.		38.		49.	
6.		17.		28.		39.		50.	
7.		18.		29.		40.		51.	
8.		19.		30.		41.		52.	
9.		20.		31.		42.		53.	
10.		21.		32.		43.		54.	
11.		22.		33.		44.		×	
								Total Marks	

Total Marks in words		**Grand Total**	
1. ✓			
2. ✓		✓	✓
Signature of Evaluators	*Registration No.*	*Signature of the Deputy Chief*	*Signature of the Room Invigilator*

[Turn over

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

i) ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಸಹಿತ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.

ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

iii) ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು 'ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 54 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

iv) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ (ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ) ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

v) ಬಹು-ಆಯ್ಕೆ, ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆರೆದು ಅಳಿಸುವುದು / ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು / ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ.

vi) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

परीक्षार्थिनां सामान्याः सूचना :

i) इदं प्रश्नयुक्तम् उत्तरपुस्तकम् अस्ति ।

ii) प्रत्येकं प्रश्नस्य उत्तरं लेखितुं पर्याप्तः स्थलावकाशः प्रकल्पितः । निर्दिष्टस्थानेषु एव उत्तराणि लेखनीयानि ।

iii) अस्मिन् प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तके 'संयोज्य लिखत' प्रश्नसहितम् आहत्य चतुःपंचाशत् (54) प्रश्नाः सन्ति ।

iv) परीक्षार्थिनः उत्तराणि अङ्कनी पेन्सिल् द्वारा न लिखेयुः । पेन्सिल् द्वारा लिखितानि उत्तराणि मौल्यमापनार्थं न परिगण्यते ।

v) समुचितोत्तरप्रश्नाः, रिक्तस्थानं पूरयत, संयोज्य लिखत एतेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि सम्मार्ज्य लिख्यते चेत् मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।

vi) परीक्षार्थिभ्यः प्रश्नानां पठनार्थम् अर्थग्रहणार्थं च पञ्चदशनिमेषकालावकाशः अधिकः प्रदत्तः ।

I. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । उपयुक्तं विकल्पं चित्वा प्रश्नस्य समक्षे निर्दिष्टस्थाने अक्षरसहितं अस्योत्तरं पूरयतु । 15 × 1 = 15

1. इयम् अस्माकं शरीरं सदृढं स्वस्थं च करोति —

(A) क्रीडा (B) आहारम्

(C) व्यायामः (D) सन्तोषः ।

उत्तरम् : ______________________________

2. एते क्रीडासक्ताः भवन्ति —

(A) वृद्धाः (B) युवकाः

(C) बालाः (D) अध्यापकाः ।

उत्तरम् : ______________________________

3. नर्मदा नदी तीरे इदं नगरम् अस्ति —

(A) अयोध्या
(B) माहिष्मती
(C) काशी
(D) काञ्ची ।

उत्तरम् : ______________________________

4. अत्र सोन्दाक्षेत्रम् अस्ति —

(A) होन्नावरे
(B) कडतोकाग्रामे
(C) शिरसीसमीपे
(D) सिद्धापुरे ।

उत्तरम् : ______________________________

5. ''कल्पनासौधः'' इति कथायाः मूलग्रन्थः अयं भवति —

(A) हितोपदेशः
(B) कथासरित्सागरः
(C) वेतालपञ्चविंशतिः
(D) पञ्चतन्त्रम् ।

उत्तरम् : ______________________________

6. सर्वेषां जीवने इदम् आवश्यकम् भवति —

(A) जलम्
(B) वनम्
(C) धनम्
(D) गुणम् ।

उत्तरम् : ______________________________

7. 'ज्ञानम्' अस्य पदस्य विरुद्धार्थक रूपम् एवम् अस्ति —

(A) विज्ञानम्
(B) अज्ञानम्
(C) सुज्ञानम्
(D) दुर्ज्ञानम् ।

उत्तरम् : ______________________________

8. के०जी० जोशी महोदयस्य जन्मवर्षम् इदम् अस्ति —

(A) 1910
(B) 1901
(C) 1900
(D) 1909.

उत्तरम् : ______________________________

9. तद्धितप्रत्ययाः एतेषु योज्यन्ते —

(A) तिङन्तेषु (B) प्रातिपदिकेषु

(C) सुबन्तेषु (D) धातुषु ।

उत्तरम् : ____________________

10. जातस्य एषः ध्रुवः भवति —

(A) कीर्तिः (B) धनम्

(C) मृत्युः (D) जयः ।

उत्तरम् : ____________________

11. अत्र एतत् पदम् अव्ययम् न भवति —

(A) पवित्रम् (B) कथम्

(C) किमर्थम् (D) एकत्र ।

उत्तरम् : ____________________

12. एषः महोदयः 'प्रश्नोत्तरमालिका' रचितवान् —

(A) कालिदासः (B) भासः

(C) भोजः (D) आदिशङ्कराचार्यः ।

उत्तरम् : ____________________

13. कुमारसम्भवम्–महाकाव्यम् :: मेघदूतम् — .... अत्र चतुर्थपदम् इदं भवति ।

(A) नाटकम् (B) खण्डकाव्यम्

(C) दृश्यकाव्यम् (D) गीतकाव्यम् ।

उत्तरम् : ____________________

14. 'भवत्' शब्दस्य पुंलिङ्ग रूपम् एवं भवति —

(A) भवती (B) भवत्

(C) भवान् (D) भवति ।

उत्तरम् : ____________________

15. अत्र विजातीयं पदम् इदम् अस्ति —

(A) भव (B) वद

(C) गच्छ (D) वर्तस्व ।

उत्तरम् : ____________________

II. रिक्तस्थानानि पूरयत — $5 \times 1 = 5$

16. मा ते सङ्गोस्तु .... ।

____

17. दशरथः .... सपर्यां करोति ।

____

18. करोमि .... स्वयम् ।

____

19. वेदान्तशास्त्रविषये .... जाता ।

____

20. सर्वं .... भावेन स्वीकर्तव्यम् ।

____

III. संयोज्य लिखत — 5 × 1 = 5

21.

	अ		आ
i)	जलम्	a)	गर्वं न याति
ii)	देवशर्मा	b)	मानमिच्छन्ति
iii)	जम्बीरम्	c)	मलयदेशः
iv)	भोजराजः	d)	ब्राह्मणः
v)	बाहुरस्ति	e)	फलम्
		f)	जीवनम्
		g)	निरङ्गुलिः

उत्तरम् : i) ____________________

ii) ____________________

iii) ____________________

iv) ____________________

v) ____________________

IV. एकवाक्येन उत्तरं लिखत — 8 × 1 = 8

22. पञ्जरबन्धः कः ?

____

____

23. महावैद्यः कुत्र निवसति स्म ?

____

____

24. कस्याः प्रवाहकं संस्कृतम् ?

____

____

25. रामः किं गृह्णाति ?

____

____

26. मेघः केषां सन्निपातः ?

____

____

27. प्रख्यातस्य पण्डितस्य नाम किम् ?

____

____

28. संस्कृतभाषायां प्रायः कति धातवः सन्ति ?

____

____

29. गणेशविग्रहः कुत्र प्रतिष्ठितः ?

____

____

V. लघूत्तराणि द्वि–त्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत — 5 × 2 = 10

30. देवदत्तः देवीमुद्दिश्य किं प्रार्थितवान् ?

31. किमर्थं वृष्टिः नास्ति ?

32. अधम-मध्यम-उत्तमाः किं किम् इच्छन्ति ?

33. शिक्षणक्षेत्रे जोशीमहोदयस्य कार्यं किम् ?

34. ब्राह्मण-रूपेण कः प्रविशति ? सः किमिति कर्णं आशिषा अनुगृह्णाति ?

अथवा

नरसिंहभूपालः पुत्र-सन्ततिं कथं प्राप्तवान् ?

35. संधिं विभज्य नाम लिखत — 2 × 1 = 2

i) लोकाइमे

ii) सोऽहम्

36. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत — 2 × 1 = 2

i) लम्बकर्णः

ii) यथाशक्ति

श्लोकतात्पर्यं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लिखत — 2 × 2 = 4

37. यद्यदाचरति श्रेष्ठः तत्तदेवेतरो जनाः ।

स: यत्प्रमाणं कुरुते लोकस्तदनुवर्तते ॥

38. किं मरणं मूर्खत्वं किं चानर्घं यदवसरे दत्तम् ।
आमरणात् किं शल्यम्, प्रच्छन्नं यत्कृतं पापम् ॥

अथवा

दानं प्रियवाक्सहितं, ज्ञानमगर्वं क्षमान्वितं शौर्यम् ।
वित्तं त्याग-समेतं दुर्लभमेतच्चतुर्भद्रम् ॥

39. कृदन्त पदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत — $2 \times 1 = 2$

i) कुमारः जलं पिबन् अस्ति ।

ii) कुमारी पाठं पठितवती ।

40. कवेः देश-काल-कृतीनां विषये लिखत — $1 \times 2 = 2$

भासः **अथवा** डा० एच०आर० विश्वासः ।

41. अलङ्कारं विवृणुत — 1 × 2 = 2

गगनं गगनाकारं सागरः सागरोपमः ।

42. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दो नाम लिखत — 1 × 2 = 2

साहित्य सङ्गीत कलाविहीनः ।

43. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत — 2

ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಿರಿ. ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.

Say always truth. Follow the guidelines of the teacher.

44. कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत — 2

दिवा सूर्यः रात्रौ चन्द्रः च राजते । शीलं परं भूषणम् ।

VI. निर्देशानुसारं उत्तरं लिखत — 2 × 3 = 6

45. पराक्रमेण समरक्षत्

कः पाठः ? कः अरक्षत् ? काम् अरक्षत् ?

46. ''सन्तप्तानां त्वमसि शरणम्''

कः पाठः ? कः शरणं गच्छति ? कं शरणं गच्छति ?

अथवा

'भवान् एव दोषभाक्'

कः पाठः ? का अवदत् ? कम् अवदत् ?

दशवाक्यपरिमितम् उत्तरं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत — 3 × 3 = 9

47. त्यागस्य फलं किम् ? विवृणुत ।

48. देवशर्मणः हृदये का कल्पना सञ्जाता ?

49. कर्ण-शक्रयोः संवादं सङ्गृह्य लिखत ।

अथवा

क्षत्रान्तकं भार्गवं रामः कथं पराजितवान् ? विवृणुत ।

VII. श्लोकौ पूरयत — 2 × 4 = 8

50. अजं ....

.... ।

....

.... भजेम ॥

51. निन्दन्तु ....

.... ।

....

.... न धीराः ।

पत्रलेखनम् :

VIII. 52. दिनत्रयम् विरामं सम्प्रार्थ्य कक्ष्याध्यापकं प्रति पत्रं लिखत । 1 × 4 = 4

अथवा

भवतः कुशलवार्तां उक्त्वा मित्राय पत्रं लिखत ।

प्रबन्धं लिखत — 1 × 5 = 5

53. जनसंख्यास्फोटः ।

अथवा

परिसर प्रदूषणम् ।

54. गद्यभागं पठित्वा प्रश्नानां उत्तरं लिखत — 5 × 1 = 5

''शरीरमाद्यं खलु धर्म साधनम्'' इति कालिदासीय वचनानुगुणं शरीररक्षणम् अत्यावश्यकम् । तेन दीर्घयुः लभ्यते । तच्च दीर्घायुः आरोग्याधीनम् । जीवने सुखशान्त्यादीनां प्राप्तिः आरोग्यसंरक्षणेनैव साध्या । रोगाणां निवारणापेक्षया प्रतिबन्धः एव वरम् इति तु आरोग्य सूत्रम् । एकदा देवभिषजौ अश्विनीकुमारौ भुवमागत्य कः अरुक् ? इति आयुर्वेद-विज्ञानिनः वाग्भटादीन् अपृच्छताम् । तदा वाग्भटः ''हितभुक् मितभुक् ऋतुभुक् अरुक् भवति इति उत्तरं ददौ । एतैः वचनैः आहारस्वीकारे नियमाः अत्यावश्यकाः इति ज्ञायते ।

i) आद्यं धर्म साधनम् किम् ?

____

____

ii) दीर्घायुः कस्य आधीनम् ?

____

____

iii) आरोग्य सूत्रम् किम् ?

____

____

iv) देवभिषजौ कौ ?

____

____

v) वाग्भटः किम् उत्तरं ददौ ?

____

____